

[Rager.]

skuelse og mener ogsaa, at vi i Udvalget alvorligt bør tage disse Spørgsmaal op. Jeg forstod ogsaa, at Venstres Ordfører, selv om han ikke vilde tage Initiativet, var paa samme Linie. Jeg peger særlig paa det, som det ærede Medlem Hr. Aksel Møller nævnte om dem, der blev ramt ved Bombardementerne af Gestapos Hovedkvarter i Aarhus, Odense og København — at deres Forhold muligt ogsaa kunde ordnes ved denne Lejlighed. Man skal altid, naar man gør noget godt og rigtigt over for en vis Kreds, passe paa, at man ikke samtidig kommer til at vække en unødigt Bitterhed hos mange andre. Og vi skal passe paa, at der, naar denne Lov er vedtaget og der dermed gives en Del Enker, en Del Invalidider og andre en økonomisk Oprensning, ikke er alt for mange, der samme Dag siger: Hvorfor skulde jeg skydes ud? Det er meget vigtigt, at vi faar drøftet dette Problem igennem, for en saadan Uret kan svide, og det er Saar, der næsten aldrig heles.

Paa et andet Omraade bliver vi maaske yderligere nødt til at tale om en Udvidelse. Det kunde vel ikke undgaas, at der under Frihedskrigen ogsaa skete Fejtagelser. Saa vidt det foreligger oplyst for mig, er der sket i hvert Fald een Fejllikvidering, og det forekommer mig, at den fejllikvideredes Enke paa en eller anden Maade maa hjælpes i fuldt samme Højde, som andre bliver hjulpet.

Naar vi gennemfører dette Lovforslag, hvorved vi efter min Mening viser de Frihedskæmpere, som saa uforfærdet gik ind for vor Sag, en rimelig Anerkendelse, vilde det være forkert at skjule, at de i Øjeblikket paa saa mange Punkter er udsat for Kritikens skarpe Lys. Jeg har den Anskuelse, at hvis man ikke havde lagt Beslag paa Frihedskæmperne efter den 5. Maj, var dette ikke kommet, og jeg har kun Grund til at sige, at det forekommer mig, man bør være dem Tak skyldige, fordi de under ganske andre Forhold efter den 5. Maj paatog sig Opgaver, som samfundsmæssigt maatte løses. Jeg kan heller ikke være forundret over, at der under deres Løsning af disse Samfundsopgaver er forekommet Episoder, som de 99 pCt. af Frihedskæmperne og alle vi andre helst havde set ikke var indtruffet. Det forekommer mig heller ikke rigtigt at bygge en Kritik op paa det Grundlag. Men det forekommer mig derimod rigtigt at sige til dem, der efter den 5. Maj paa de højeste Pladser i Landet har overtaget Ansvaret for Administrationen af Frihedsbevægelsen, at de næppe paa alle Punkter har været deres

Opgave voksen. Det er min absolutte Anskuelse, at hvis de første 2—3 Fejlgreb efter god, gammel, demokratisk Skik var blevet meddelt offentligt som indtrufne, og det var blevet lovet, at noget lignende ikke skulde ske igen, var kun en Brøkdæl af de Ting, som maaske er sket, forekommet. Desuden var vi blevet fri for hele det Rygtesmederi, som er kommet frem, og som har ramt Frihedsbevægelsen paa en Maade, den aldrig havde fortjent, og det maa de, der havde Ledelsen, bære Ansvaret for og ikke de menige Frihedskæmpere. De har overset, at Rygtesmederiet herhjemme gennem en Aarrække var blevet drevet op til Fuldkommenhed, og at det var blevet almindeligt at tro, hvad man hørte; jo værre, des snarere troede man det. Der er kun eet Middel imod det, og det er det virkelige Demokrati, det, der lægger alt helt aabent. Naar jeg nu har sagt disse Ord som en Kritik over for den øverste Ledelse efter den 5. Maj, vil jeg samtidig sige, at ved Vedtagelsen af dette Lovforslag siger den danske Rigsdag, at paa den har Rygterne ikke gjort noget Indtryk, og vi vil ikke lade Frihedskæmperne lide, fordi der maaske fra anden Side er begaaet Fejl.

Svend Nielsen: Paa mit Partis Vegne kan jeg tilsige vor Medvirken til Gennemførelse af Forslaget til Lov om Erstatning til Ofrene fra den nazistiske Undertrykkelse. Naturligvis er det ikke saadan, at de Ofre, der har været ydet, og den Indsats, der har været gjort af Modstandskæmperne, kan gøres op i Penge, og Frihedsbevægelsen har aldrig regnet dermed, men det er rimeligt at betragte det som en Pligt for Samfundet at træde hjælpende til over for de Familier, der har mistet Forsørgeren, over for alle de danske Kvinder og Mænd, der har sat Helbred og Førlighed til i Befrielseskampen, hvad enten det nu er sket i Kampen mod de fremmede Undertrykkere, eller de er blevet Ofre for de nazistiske Terrorakter eller har faaet Helbredet ødelagt i Fængsler og Koncentrationslejre.

Ved Behandlingen af dette Lovforslag kan man vanskeligt undgaa at dvæle et Øjeblik ved den Sum af Lidelser, som Nazismen og Fascismen, denne Europas værste Reaktion, har paaført store Dele af Menneskeheden. De Skildringer, vore hjemvendte giver af Tilværelsen i Helvedet dernede Syd for Grænsen, de Billeder, der rulles op for os under Processerne mod de nazistiske Forbrydere, der har haft med Ledelsen af Koncentrationslejrene at gøre, Udryddelsesfelttogene mod de undertrykte Folk, Tilintet-